

Muutoksen tuulia kansainvälisessä standardisointityössä

Koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi standardisointityöhön. Lisää muutoksia on tulossa, kun paikkatietoalan standardisoinnin johtopaikoille istuvat uudet henkilöt. Mitä he itse ajattelevat näistä muutoksista?

RIIKKA KIVEKÄS, JARI REINI

Kansainvälinen standardisoimisjärjestö (International Organization for Standardization eli ISO) tekee standardisointityötä ympäri maailmaa ja kehittää eri aloille standardeja, jotta eri järjestelmät toimisivat mahdollisimman hyvin yhteen. Nimestäänkin päätellen järjestön toiminta on hyvin kansainvälistä, ja eri työryhmissä on jäseniä eri puolilta maailmaa.

Näin on myös paikkatietoalan omassa ISO/TC 211 -ryhmässä, jossa on osallistujia kaikilta mantereilta Etelämannerta lukuun ottamatta. Normaalisti ryhmä kokoontuu pari kertaa vuodessa yleiskokoukseen eri puolille maailmaa. Kokouksia on viime vuosina ollut muun muassa Australiassa, Japanissa, Yhdysvalloissa ja Euroopassa.

Koronapandemia kuitenkin muutti kaiken. Kokoukset siirtyivät verkkoon, kuten kaikkialla muuallakin. Aikaerot tuovat haasteita työhön.

”Suomen onneksi kokoukset on

KUVA: AGNETA ENGBERGIN KOTIARKISTO

KUVA: PETER PARLOW'N KOTIARKISTO

pidetty iltapäivän ja alkuillan aikana, mutta sääliksi käy vaikkapa australialaiset. He joutuvat osallistumaan kokouksiin keskellä yötä”, Suomen edustaja **Jari Reini** Maanmittauslaitoksesta huokaa.

Teknisiä ongelmia on onneksi ollut melko vähän, mutta virtuaalitapaamisista jää puuttumaan paljon. Vapaamuotoista keskustelua on paljon vähemmän ja uusiin ihmisiin on vaikeampi tutustua.

”Joulukuun alussa on seuraava kokous. Toiveena oli, että pääsisimme silloin yhdessä Tukholmaan. Tämä ei kuitenkaan toteudu, ja joudumme odottamaan edelleen. Toivottavasti ensi vuonna pääsemme jo tapaamaan kasvokkain”, Reini pohtii.

Uusia standardeja ja pohdinnan aiheita

Koronapandemiasta huolimatta standardisointityö on mennyt eteenpäin. Vuoden 2021 aikana on julkaistu

neljä uutta standardia, jotka liittyvät muun muassa rakennusten tietomalleihin ja lineaariseen referointiin. Lisäksi monien standardien päivitys on työn alla.

Digitalisaatio etenee ja rajapintapalvelut kehittyvät hurjaa vauhtia. Julkisen hallinnon digitalisaatio on noussut pohdinnan aiheeksi myös standardisointityössä. ISO/TC 211 -ryhmään onkin perustettu uusi väliaikainen työryhmä Ad hoc group on digital transformation of public administration (e-Government). Ryhmän keskeisenä tavoitteena on pohtia, mitkä paikkatietostandardit ovat relevantteja julkishallinnon digitalisaatiossa. Samalla se seuraa, ettei muissa ISO:n teknisissä komiteoissa luoda omia paikkatietostandardeja.

Uusi puheenjohtaja Brittein saarilta

Vuodenvaihte tuo uusia tuuli ISO/TC 211 -organisaatioon. Ryhmän nykyinen puheenjohtaja **Agneta Engberg** Ruotsin Lantmäterietistä jää eläkkeelle. Uutena puheenjohtajana aloittaa **Peter Parslow** Iso-Britannian Ordnance Surveystä. Ruotsin standardisointijärjestö Svenska Institutet för Standarder (SIS) hoitaa edelleen sihteeristön tehtäviä vetäjänään **Mats Åhlin**.

Kyselimme tunnelmia näistä muutoksista nykyiseltä ja uudelta puheenjohtajalta.

Agneta Engberg on iloinen siitä, että jäsenet ovat ottaneet enemmän ja enemmän vastuuta ISO/TC 211 -työssä, mutta toisaalta monissa maissa ei ole ollenkaan aktiivisia toimijoita.

”Työmme perustuu globaalin käytäjäyhteisön yksilöimiin vaatimuksiin ja käytännön tarpeisiin. Jäsenten panos ja sidosryhmien osallistuminen ovat menestyksemme avain”, Engberg toteaa. Hän näkee viestinnän olevan avainasemassa. ”Sen avulla tietoisuus standardisointityöstä lisääntyy ja työmme käytännön tulokset näkyvät yhä useammalle.”

Ensi vuonna aloittava Peter Parslow on työskennellyt tietomallintamisen parissa vuosituhannen alusta lähtien – ensin hydrografisen datan ja myöhemmin Ordnance Surveyllä paikkatiedon parissa. Hän on ollut koko ajan aktiivisesti mukana myös standardisointityössä.

Parslow yllättyi iloisesti kuullessaan mahdollisuudesta aloittaa ISO/TC 211 -ryhmän puheenjohtajana.

”Elämme mielenkiintoisia aikoja. Paikkatiedon merkitys näkyy konkreettisesti yhä enemmän kaikessa toiminnassa. Se auttaa etsiessämme lähintä kahvilaa, suunnitellessamme kestäväää kaupunkiasumista ja auttaessamme pandemioiden tutkimuksessa. Toivon, että voimme yhdistää kymmeneistä maista tulevien asiantuntijoiden voimat ja helpottaa paikkatietojen käyttöä. Haluan, että yhteistyömme on koko ajan sujuvampaa huolimatta erilaisista taustoistamme,” Parslow toteaa.

Tanskalaiselle merkittävä rooli

Peter Parslow'n siirtyessä puheenjohtajaksi myös standardien ylläpitöryhmän (Programme Maintenance Group, PMG) puheenjohtaja vaihtuu. Ryhmä on erittäin tärkeä, koska se koordinoi

standardien linkitystä toisiinsa ja antaa suosituksia, mitkä standardit vaatisivat mahdollisesti päivitystä.

PMG-ryhmän puheenjohtajana aloittaa tanskalainen **Jan Hjälmager**. Hänen työnantajansa on tiedon hallinnasta Tanskassa vastaava virasto (Danish Agency for Data Supply and Efficiency). Kysyimme myös Hjälmageriltä, mitä hän ajattelee tulevasta roolistaan.

”Lähiaikoina ryhmän merkittävin tavoite on toteuttaa uusi opas standardien roolista paikkatietojen hallinnassa. Ohje tehdään yhdessä muiden standardisointijärjestöjen (Open Geospatial Consortium OGC ja International Hydrographic Organisation IHO) kanssa ja esitellään YK:n paikkatietokomitean vuosikokouksessa.”

Tulevaisuus näyttää suunnan

Hjälmager kommentoi myös ISO/TC 211 -ryhmän uutta organisaatiota, jossa puheenjohtaja tulee Iso-Britanniasta ja sihteeristö Ruotsista. Ensimmäistä kertaa ryhmän historian aikana puheenjohtaja ei ole Pohjoismaista.

”Kiinnostavaa nähdä, miten tämä vaikuttaa ryhmän toimintaan”, Hjälmager pohtii.

Toiminta on myös laajentumassa yhä enemmän sähköiseen asiointiin (e-government), sisätilapaikannukseen ja esineiden internetiin (IoT).

Mielenkiintoista nähdä, mitä nämä kaikki muutokset tuovat tullessaan.

Paikkatietoalan uudet standardit vuonna 2021

- ISO 19126:2021 Geographic information – Feature concept dictionaries and registers: Standardi liittyy paikkatietokohteiden käsitteisiin liittyviä sanastoihin ja rekistereihin.
- ISO 19148:2021 Geographic information – Linear referencing: Standardi käsittelee lineaarista referointia eli sijainnin ilmaisemista epäsuorasti.
- ISO/TS 19166:2021 Geographic information – BIM to GIS conceptual mapping (B2GM) ja ISO/TR 23262:2021 GIS (geospatial) / BIM interoperability: Standardit liittyvät rakennusten tietomallien (BIM) ja paikkatiedon yhteensovittamiseen.
- Lisätietoa: committees.iso.org/home/tc211

Jari Reini työskentelee palvelupäällikkönä Maanmittauslaitoksella. Hän on Suomen edustaja ISO/TC 211 -ryhmässä.
JARI.REINI@
MAANMITTAUSLAITOS.FI

Riikka Kivekäs työskentelee päätoimittajan työnsä ohella paikkatietoasiantuntijana Maanmittauslaitoksessa, ja on osallistunut vuosien varrella myös paikkatietoalan standardisointityöhön.
RIIKKA.KIVEKAS@
MAANMITTAUSLAITOS.FI
